

Nat grasseizoen bracht veel massa op

Veel volume in het voorjaar en veel volume in het najaar. Grasseizoen 2023 vulde de ruwvoervoorraad goed aan. En dat ondanks de vele regen in het voor- en najaar. Sterker nog, door de regenval in het najaar piekte het eiwitgehalte. Al kon door alle nattigheid de laatste snede niet van het land worden gehaald.

TEKST JUSTINE POPPE

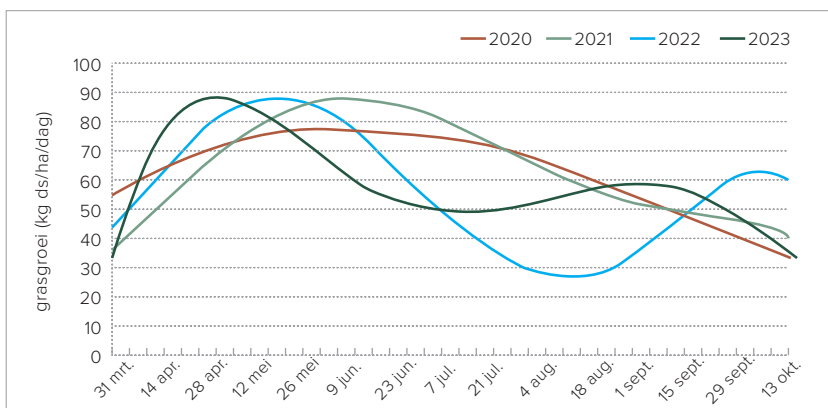
Net als in 2022 laat dit jaar de grasgroei een kamelenbultgrafiek zien', start Bert Philipsen, onderzoeker bij Wageningen Livestock Research (WLR), zijn terugblik op grasseizoen 2023. 'Een hoge grasgroeipeik in het voorjaar, een dip door de droogte in de zomer en een spurt in het najaar. Vooral drogere zandgronden, met weinig waterbuffering, zijn gevoeliger voor zulke kamelenbultgrafieken.' In figuur 1 is te zien waar Philipsen op doelt. De onderzoeker stelt dat een dergelijk verloop van grasgroei door de klimaatopwarming meer zal voorkomen. 'De seizoenen worden steeds extremer. Het is of te droog, of te nat', vervolgt hij. 'Dit maakt dat landbouwers ook in de toekomst sneller moeten schakelen.' Hij geeft als tip om op tijd te bemesten en om te maaien als de kans er is. Ook Piet Riemersma, ruwvoerspecialist bij Van Iperen, is het daarmee eens. 'Het voorjaar van 2023 was extreem nat', weet hij en hij stelt dat dit niet direct slecht was voor de grasgroei. 'In het voorjaar ging de grasgroei als een speer,' zegt hij. 'In april groeide het gras soms met meer dan 1000 kilogram droge stof per hectare per week. Bij een normale grasgroei heb je bij zo'n 700 kilo-

gram droge stof per week.' Door die vochtvoorziening brachten de eerste en tweede snedes ook hoge vemwaarden op (figuur 2). 'Maar de laatste twee liters melk haalden boeren er niet uit', geeft Riemersma aan.

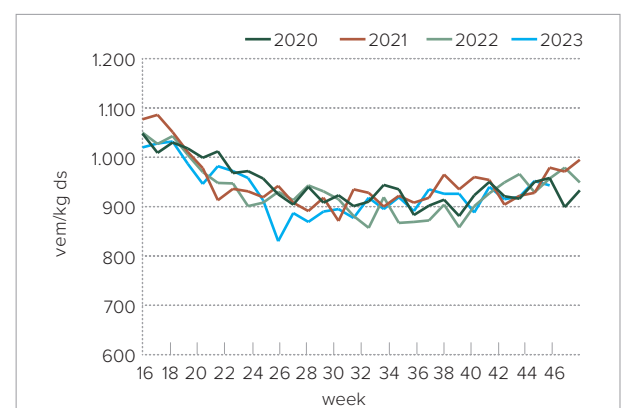
Eiwitsprong door bodemmineralisatie

Volgens Riemersma viel de productie niet altijd mee omdat het bemestingstijdstip te dicht bij het maaitijdstip lag. 'Normaal wordt er twaalf weken na de eerste bemesting gemaaid, nu was dat zes weken', weet hij. 'Dat is te kort om bodemnutriënten effectief om te zetten naar bijvoorbeeld graseiwit.' In mei volgde een periode van droogte. 'Drie weken na het begin van de droge periode begonnen sommige veehouders met het oog op de zomergroeidip opnieuw met beregenen', vertelt Riemersma. 'Vervolgens kregen we net op tijd water. En dat resulteerde in volumineuze zomer- en herfstsnedes met veel eiwit. Philipsen legt uit waar die eiwitpiek vandaan komt: 'Door het vocht in combinatie met de warmte kwam de bodemmineralisatie sterk op gang.' Doordat er meer stikstof in de bodem vrijkomt, komt er ook meer eiwit in het gras, wat is te

Figuur 1 – Gemiddelde grasgroei afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Wageningen Livestock Research)

Figuur 2 – Gemiddelde vem-waarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

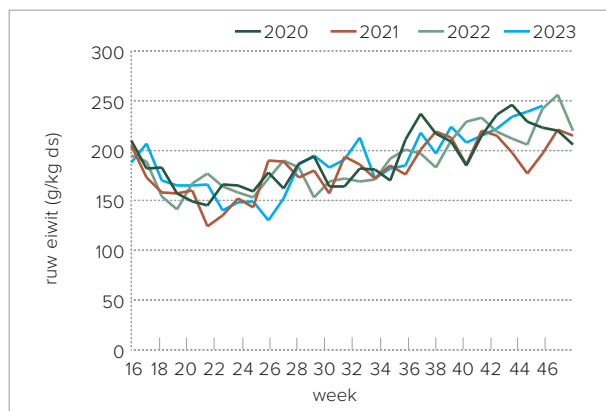
zien in figuur 3. Op sommige bedrijven brachten de herfstsnedes zo'n 200 tot 250 gram ruw eiwit per kilogram droge stof op. 'Op bedrijven die zo'n 13 kilogram droge stof gras voerden en hier niet op anticipeerden, steeg dan ook het melkureum', aldus Philipsen.

Topjaar voor ruwvoerproductie

Het suikergehalte in het gras daarentegen liep in de herfst terug. Maar dat is volgens Philipsen normaal voor het najaar (figuur 4). 'Toch werd er over het algemeen minder suiker gewonnen dan vorig jaar', stelt hij. Beide grasspecialisten betitelen 2023 als een topjaar voor de

ruwvoervoorraad. Al moesten veel boeren de laatste snede door de nattigheid laten liggen. Dat het gras lang de winter in gaat, betekent een risico op de vorming van sneuwschimmel. 'Gras dat lang de winter in gaat, gaat liggen en kan kapot vriezen', vertelt Riemersma. 'Meestal groeit er dan natuurlijke witroze schimmel als een laagje op het gras.' Die schimmel zelf is niet gevaarlijk, maar de verstikking in het voorjaar door de harde korst kan wel grasgroei kosten. Een oplossing in het voorjaar is de inzet van de weidesleep. 'Die breekt de laag en doet het gras opnieuw groeien', aldus Riemersma. |

Figuur 3 – Gemiddelde eiwitwaarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

Figuur 4 – Gemiddelde suikerwaarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

